

ΙΛΙΑΣ Ραψωδία Φ

ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἴξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,
ἔνθα διατμήξας τοὺς μὲν πεδῖον δὲ δῖωκε
πρὸς πόλιν, ἧ περ Ἀχαιοὶ ἀτυζόμενοι φοβέοντο
ἤματι τῷ προτέρῳ, ὅτε μαίνετο φαίδιμος Ἔκτωρ· 5
τῇ ῥ' οἳ γε προχέοντο πεφυζότες, ἡέρα δ' Ἥρη
πίτνα πρόσθε βαθεῖαν ἐρυκέμεν· ἡμίσεες δὲ
ἔς ποταμὸν εἰλεῦντο βαθύρροον ἀργυροδίνην,
ἐν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ, βράχε δ' αἰπὰ ῥέεθρα,
ὄχθαι δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχον· οἳ δ' ἀλαλητῶ 10 IΦ
ἔννεον ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλισσόμενοι περὶ δῖνας.
ὥς δ' ὄθ' ὑπὸ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται
φευγέμεναι ποταμὸν δέ· τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ
ὄρμενον ἐξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσσουσι καθ' ὕδωρ·
ὥς ὑπ' Ἀχιλλῆος Ξάνθου βαθυδιμήεντος 15
πλήτο ῥόος κελάδων ἐπιμιξ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν.
αὐτὰρ ὁ διογενῆς δόρυ μὲν λίπεν αὐτοῦ ἐπ' ὄχθῃ
κεκλιμένον μυρίκησιν, ὃ δ' ἔσθορε δαίμονι ἴσος
φάσανον οἶον ἔχων, κακὰ δὲ φρεσὶ μῆδετο ἔργα,
τύπτε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' ἀεικῆς 20 IΦ
ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι ὕδωρ.
ὥς δ' ὑπὸ δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι
φεύγοντες πιμπλάσι μυχοὺς λιμένος εὐόρμου
δειδιότες· μάλα γάρ τε κατεσθίει ὃν κε λάβησιν·
ὥς Τρῶες ποταμοῖο κατὰ δεινοῖο ῥέεθρα 25
πτῶσσον ὑπὸ κρημνούς. ὃ δ' ἐπεὶ κάμε χεῖρας ἐναίρων,
ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δωδέκα λέξατο κούρους
ποινήν Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο θανόντος·
τοὺς ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας ἠὔτε νεβρούς,
δῆσε δ' ὀπίσσω χεῖρας ἐϋτμήτοισιν ἰμάσι, 30 IΦ
τοὺς αὐτοὶ φορέεσκον ἐπὶ στρεπτοῖσι χιτῶσι,
δῶκε δ' ἐταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
αὐτὰρ ὁ ἄψ ἐπόρουσε δαιζέμεναι μενεαίνων.
ἔνθ' οὐὶ Πριάμοιο συνήντετο Δαρδανίδαο
ἐκ ποταμοῦ φεύγοντι Λυκάονι, τὸν ῥά ποτ' αὐτὸς 35
ἦγε λαβὼν ἐκ πατρὸς ἀλωῆς οὐκ ἐθέλοντα
ἐννύχιος προμολών· ὃ δ' ἐρινεὸν ὀξεί χαλκῶ
τάμνε νέους ὄρηκας, ἴν' ἄρματος ἄντυγες εἶεν·
τῷ δ' ἄρ' ἀνώϊστον κακὸν ἤλυθε δῖος Ἀχιλλεύς.
καὶ τότε μὲν μιν Λῆμνον εὐκτιμένην ἐπέρασσε 40 IΦ
νηυσὶν ἄγων, ἀτὰρ υἱὸς Ἰήσονος ὦνον ἔδωκε·
κεῖθεν δὲ ξεῖνός μιν ἐλύσατο πολλὰ δ' ἔδωκεν
Ἴμβριος Ἡετίων, πέμψεν δ' ἐς δῖαν Ἀρίσβην·
ἔνθεν ὑπεκπροφυγὼν πατρώϊον ἴκετο δῶμα.
ἔνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο οἴσι φίλοισιν 45
ἐλθὼν ἐκ Λήμνοιο· δωδεκάτη δὲ μιν αὖτις
χερσὶν Ἀχιλλῆος θεὸς ἔμβαλεν, ὅς μιν ἔμελλε
πέμψειν εἰς Αἴδαο καὶ οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι.

τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
γυμνὸν ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ' ἔχεν ἔγχος, 50 IΦ
ἀλλὰ τὰ μὲν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε· τεῖρε γὰρ ἰδρῶς
φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα·
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·
ὦ πόποι ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι·
ἦ μάλα δὴ Τρῶες μεγαλήτορες οὓς περ ἔπεφνον 55
αὗτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος,
οἶον δὴ καὶ ὄδ' ἦλθε φυγῶν ὑπο νηλεῆς ἦμαρ
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην πεπερημένους· οὐδέ μιν ἔσχε
πόντος ἀλὸς πολιῆς, ὃ πολέας ἀέκοντας ἐρύκει.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέριοι 60 IΦ
γεύσεται, ὄφρα ἴδωμαι ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ δαείω
ἦ ἄρ' ὁμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται, ἦ μιν ἐρύξει
γῆ φυσίζοος, ἦ τε κατὰ κρατερόν περ ἐρύκει.
ὥς ὄρμαινε μένων· ὃ δὲ οἱ σχεδὸν ἦλθε τεθηπῶς
γούνων ἄψασθαι μεμαῶς, περὶ δ' ἠθέλε θυμῷ 65
ἐκφυγῆεν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν.
ἦτοι ὃ μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς
οὐτάμεναι μεμαῶς, ὃ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων
κύσας· ἐγγεῖν δ' ἄρ' ὑπὲρ νότου ἐνὶ γαίῃ
ἔσθη ἰεμένη χροὸς ἄμεναι ἀνδρομέοιο. 70 IΦ
αὐτὰρ ὃ τῆ ἐτέρῃ μὲν ἐλὼν ἐλλίσσετο γούνων,
τῆ δ' ἐτέρῃ ἔχεν ἔγχος ἀκαχμένον οὐδὲ μεθίει·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
γουνούμαι σ' Ἀχιλεῦ· σὺ δέ μ' αἶδσο καὶ μ' ἐλέησον·
ἀντί τοί εἰμ' ἰκέταο διοτρεφεὲς αἰδοίοιο. 75
πὰρ γὰρ σοὶ πρώτῳ πασάμην Δημήτερος ἀκτὴν
ἦματι τῷ ὅτε μ' εἶλες εὐκτιμένην ἐν ἄλωϊ,
καὶ μ' ἐπέρασσας ἄνευθεν ἄγων πατρός τε φίλων τε
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην, ἐκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον.
νῦν δὲ λύμην τρεῖς τόσσα πορών· ἠὼς δέ μοι ἐστίν 80 IΦ
ἦδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα
πολλὰ παθῶν· νῦν αὖ με τεῆς ἐν χερσὶν ἔθηκε
μοῖρ' ὀλοή· μέλλω που ἀπεχθέσθαι Διὶ πατρί,
ὅς με σοὶ αὗτις δῶκε· μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
γεῖνατο Λαοθόη θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος 85
Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει
Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ἐπὶ Σατνιόντι.
τοῦ δ' ἔχε θυγατέρα Πριάμος, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας·
τῆς δὲ δύω γενόμεσθα, σὺ δ' ἄμφω δειροτομήσεις,
ἦτοι τὸν πρώτοισι μετὰ πρυλέεσσι δάμασσας 90 IΦ
ἀντίθεον Πολύδωρον, ἐπεὶ βάλες ὀξείῃ δουρί·
νῦν δὲ δὴ ἐνθάδ' ἐμοὶ κακὸν ἐσσεταί· οὐ γὰρ οἴω
σὰς χεῖρας φεύξεσθαι, ἐπεὶ ῥ' ἐπέλασσε γε δαίμων.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
μὴ με κτεῖν', ἐπεὶ οὐχ ὁμογάστριος Ἔκτορός εἰμι, 95
ὅς τοι ἐταῖρον ἔπεφνεν ἐνηέα τε κρατερόν τε.
ὥς ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδα φαίδιμος υἱὸς
λίσσόμενος ἐπέεσσιν, ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσε·

νήπιε μή μοι ἄποινα πιφάυσκεο μηδ' ἀγόρευε·
πρὶν μὲν γὰρ Πάτροκλον ἐπισπεῖν αἴσιμον ἤμαρ 100 IΦ
τόφρα τί μοι πεφιδέσθαι ἐνὶ φρεσὶ φίλτερον ἦεν
Τρώων, καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἔλον ἠδ' ἐπέρασσα·
νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὅς τις θάνατον φύγη ὃν κε θεός γε
Ἴλιου προπάροιθεν ἐμῆς ἐν χερσὶ βάλλησι
καὶ πάντων Τρώων, περὶ δ' αὖ Πριάμοιό γε παίδων. 105
ἀλλὰ φίλος θάνε καὶ σύ· τί ἦ ὀλοφύρεαι οὕτως;
κάτθανε καὶ Πάτροκλος, ὃ περ σέο πολλὸν ἀμείνων.
οὐχ ὀράας οἶος καὶ ἐγὼ καλός τε μέγας τε;
πατρός δ' εἶμ' ἀγαθοῖο, θεὰ δέ με γείνατο μήτηρ·
ἀλλ' ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή· 110 IΦ
ἔσσεται ἢ ἠὼς ἢ δεῖλη ἢ μέσον ἤμαρ
ὀππότε τις καὶ ἐμεῖο Ἄρη ἐκ θυμὸν ἔληται
ἢ ὃ γε δουρὶ βαλὼν ἢ ἀπὸ νευρῆφιν οἴστῳ.
ὣς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
ἔγχος μὲν ῥ' ἀφῆκεν, ὃ δ' ἔζετο χεῖρε πετάσσας 115
ἀμφοτέρας· Ἀχιλεὺς δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὃξὺ
τύψε κατὰ κληῖδα παρ' αὐχένα, πᾶν δέ οἱ εἴσω
δῦ ξίφος ἄμφηκες· ὃ δ' ἄρα πρηνῆς ἐπὶ γαίῃ
κεῖτο ταθείς, ἐκ δ' αἶμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
τὸν δ' Ἀχιλεὺς ποταμὸν δὲ λαβὼν ποδὸς ἦκε φέρεσθαι, 120 IΦ
καὶ οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
ἐνταυθοὶ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν, οἳ σ' ὠτειλήν
αἶμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες· οὐδέ σε μήτηρ
ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ἀλλὰ Σκάμανδρος
οἴσει δινήεις εἴσω ἄλὸς εὐρέα κόλπον· 125
θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαῖξει
ἰχθύς, ὃς κε φάγησι Λυκάονος ἀργέτα δημόν.
φθείρεσθ' εἰς ὃ κεν ἄστυ κιχέιομεν Ἴλιου ἱρῆς
ὑμεῖς μὲν φεύγοντες, ἐγὼ δ' ὄπιθεν κεραΐζων.
οὐδ' ὑμῖν ποταμὸς περ εὐρροὸς ἀργυροδίνης 130 IΦ
ἀρκέσει, ᾧ δὴ δηθὰ πολέας ἱερεύετε ταύρους,
ζωοὺς δ' ἐν δίνησι καθίετε μώνυχας ἵππους.
ἀλλὰ καὶ ὧς ὀλέεσθε κακὸν μόρον, εἰς ὃ κε πάντες
τίσετε Πατρόκλιο φόνον καὶ λοιγὸν Ἀχαιῶν,
οὓς ἐπὶ νηυσὶ θοῆσιν ἐπέφνετε νόσφιν ἐμεῖο. 135
ὣς ἄρ' ἔφη, ποταμὸς δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
ὄρμηγεν δ' ἀνά θυμὸν ὅπως παύσειε πόνοιο
δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
τόφρα δὲ Πηλέος υἱὸς ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος
Ἄστεροπαίῳ ἐπᾶλτο κατακτάμεναι μενεαίνων 140 IΦ
υἱεὶ Πηλεγόνος· τὸν δ' Ἀξίος εὐρυρέεθρος
γείνατο καὶ Περίβοια Ἀκεσσαμενοῖο θυγατρῶν
πρεσβυτάτη· τῇ γάρ ῥα μίγη ποταμὸς βαθυδίνης.
τῷ ῥ' Ἀχιλεὺς ἐπόρουσεν, ὃ δ' ἀντίος ἐκ ποταμοῖο
ἔσθη ἔχων δύο δοῦρε· μένος δέ οἱ ἐν φρεσὶ θῆκε 145
Ξάνθος, ἐπεὶ κεχόλωτο δαΐκταμένων αἰζιγῶν,
τοὺς Ἀχιλεὺς ἐδάϊζε κατὰ ῥόον οὐδ' ἐλέαιρεν.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν ὃ μιν ἔτλης ἀντίος ἐλθεῖν; 150 IΦ
 δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντίωσι.
 τὸν δ' αὖ Πηλεγόνος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
 Πηλεΐδη μεγάθυμε τί ἦ γενεὴν ἐρεεῖνεις;
 εἶμ' ἐκ Παιονίης ἐριβόλου τηλόθ' ἐούσης
 Παίονας ἄνδρας ἄγων δολιχεγγέας· ἦδε δέ μοι νῦν 155
 ἦώς ἐνδεκάτη ὅτε Ἴλιον εἰλήλουθα.
 αὐτὰρ ἐμοὶ γενεὴ ἐξ Ἀξιοῦ εὐρὺ ρέοντος
 Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἴησιν,
 ὃς τέκε Πηλεγόνα κλυτὸν ἔγχεϊ· τὸν δ' ἐμέ φασι
 γείνασθαι· νῦν αὖτε μαχώμεθα φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ. 160 IΦ
 ὡς φάτ' ἀπειλήσας, ὃ δ' ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεύς
 Πηλιάδα μελίην· ὃ δ' ἄμαρτῆ δούρασιν ἀμφίς
 ἦρωσ Ἀστεροπαῖος, ἐπεὶ περιδέξιος ἦεν.
 καὶ ῥ' ἐτέρῳ μὲν δουρὶ σάκος βάλεν, οὐδὲ διὰ πρὸ
 ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε δῶρα θεοῖο· 165
 τῷ δ' ἐτέρῳ μιν πῆχυν ἐπιγράβδην βάλε χειρὸς
 δεξιτερῆς, σῦτο δ' αἶμα κελαινεφές· ἦ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ
 γαίη ἐνεστήρικτο λιλαιομένη χροὸς ἄσαι.
 δεῦτερος αὐτ' Ἀχιλλεὺς μελίην ἰθυπτίωνα
 Ἀστεροπαίῳ ἐφῆκε κατακτάμεναι μενεαίνων. 170 IΦ
 καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρτεν, ὃ δ' ὑψηλὴν βάλεν ὄχθην,
 μεσσοπαγὲς δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος.
 Πηλεΐδης δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 ἄλτ' ἐπὶ οἱ μεμαῶς· ὃ δ' ἄρα μελίην Ἀχιλῆος
 οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσαι χειρὶ παχείῃ. 175
 τρὶς μὲν μιν πελέμιξεν ἐρύσασθαι μενεαίνων,
 τρὶς δὲ μεθῆκε βίης· τὸ δὲ τέτρατον ἠθέλε θυμῷ
 ἄξει ἐπιγνάμψας δόρυ μείλινον Αἰακίδαο,
 ἀλλὰ πρὶν Ἀχιλλεὺς σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπήυρα.
 γαστέρα γὰρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλόν, ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι 180 IΦ
 χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυπεν
 ἀσθμαίνοντ'· Ἀχιλλεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ στήθεσσι δούρασιν
 τεύχεά τ' ἐξενάριξε καὶ εὐχόμενος ἔπος ἠΐδα·
 κεῖσ' οὕτως· χαλεπὸν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος
 παισὶν ἐριζέμεναι ποταμοῖο περ ἐκγεγαῶτι. 185
 φῆσθα σὺ μὲν ποταμοῦ γένος ἔμμεναι εὐρὺ ρέοντος,
 αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὐχομαι εἶναι.
 τίκτέ μ' ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσειν Μυρμιδόνεσσι
 Πηλεὺς Αἰακίδης· ὃ δ' ἄρ' Αἰακὸς ἐκ Διὸς ἦεν.
 τῷ κρείσσει μὲν Ζεὺς ποταμῶν ἀλιμυρηέντων, 190 IΦ
 κρείσσει αὖτε Διὸς γενεὴ ποταμοῖο τέτυκται.
 καὶ γὰρ σοὶ ποταμὸς γε πάρα μέγας, εἰ δύναται τι
 χραῖσμεῖν· ἀλλ' οὐκ ἔστι Διὶ Κρονίῳ μάχεσθαι,
 τῷ οὐδὲ κρείων Ἀχελῷος ἰσοφαρίζει,
 οὐδὲ βαθυρρεῖται μέγα σθένος Ὠκεανοῖο, 195
 ἐξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα
 καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρεῖατα μακρὰ νάουσιν·
 ἀλλὰ καὶ ὃς δείδοικε Διὸς μεγάλιο κεραυνὸν

δεινήν τε βροντήν, ὅτ' ἀπ' οὐρανόθεν σμαραγήση.
ἦ ῥα, καὶ ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος, 200 ΙΦ
τὸν δὲ κατ' αὐτόθι λείπεν, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
κείμενον ἐν ψαμάθοισι, δίαίνε δέ μιν μέλαν ὕδωρ.
τὸν μὲν ἄρ' ἐγγέλυσεν τε καὶ ἰχθύες ἀμφεπένοντο
δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Παίονας ἵπποκορυστάς, 205
οἱ ῥ' ἔτι παρ ποταμὸν πεφοβήατο δινήεντα,
ὡς εἶδον τὸν ἄριστον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
χέρσ' ὑπο Πηλεΐδαο καὶ ἄορι ἴφι δαμέντα.
ἔνθ' ἔλε Θερσίλοχόν τε Μύδωνά τε Ἀστύπυλόν τε
Μνησόν τε Θρασίον τε καὶ Αἴνιον ἠδ' Ὀφελέστην· 210 ΙΦ
καὶ νύ κ' ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκύς Ἀχιλλεύς,
εἰ μὴ χωσάμενος προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης
ἀνέρι εἰσάμενος, βαθέης δ' ἐκ φθέγξατο δίνης·
ὦ Ἀχιλεῦ, περὶ μὲν κρατέεις, περὶ δ' αἴσυλα ῥέζεις
ἀνδρῶν· αἰεὶ γάρ τοι ἀμύνουσιν θεοὶ αὐτοί. 215
εἴ τοι Τρῶας ἔδωκε Κρόνου παῖς πάντας ὀλέσσαι,
ἔξ ἐμέθεν γ' ἐλάσας πεδίον κάτα μέρμερα ῥέζε·
πλήθει γὰρ δὴ μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα,
οὐδέ τί πη δύναμαι προχέειν ῥόον εἰς ἄλλα δῖαν
στεινόμενος νεκύεσσι, σὺ δὲ κτείνεις αἰδῆλως. 220 ΙΦ
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἕασον· ἄγῃ μ' ἔχει ὄρχαμε λαῶν.
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·
ἔσται ταῦτα Σκάμανδρε διοτρεφές, ὡς σὺ κελεύεις.
Τρῶας δ' οὐ πρὶν λήξω ὑπερφιάλους ἐναρίζων,
πρὶν ἔλσαι κατὰ ἄστνυ καὶ Ἔκτορι πειρηθῆναι 225
ἀντιβίην, ἣ κέν με δαμάσσειται, ἣ κεν ἐγὼ τόν.
ὡς εἰπὼν Τρῶεσσιν ἐπέσσυτο δαίμονι ἴσος·
καὶ τότε Ἀπόλλωνα προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης·
ὦ πόποι ἀργυρότοξε Διὸς τέκος οὐ σύ γε βουλάς
εἰρύσαο Κρονίωνος, ὅ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε 230 ΙΦ
Τρωσὶ παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν, εἰς ὃ κεν ἔλθῃ
δειελος ὄψε δύων, σκιάση δ' ἐρίβωλον ἄρουραν.
ἦ, καὶ Ἀχιλλεύς μὲν δουρικλυτὸς ἔνθορε μέσσω
κρημνοῦ ἀπαΐξας· ὁ δ' ἐπέσσυτο οἴδματι θύων,
πάντα δ' ὄρινε ῥέεθρα κυκώμενος, ὥσε δὲ νεκρούς 235
πολλούς, οἱ ῥα κατ' αὐτὸν ἄλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς
τοὺς ἐκβαλλε θύραζε μεμυκῶς ἠὔτε ταῦρος
χέρσον δέ· ζωοὺς δὲ σάω κατὰ καλά ῥέεθρα,
κρύπτων ἐν δίνῃσι βαθείησιν μεγάλῃσι.
δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα, 240 ΙΦ
ᾧθει δ' ἐν σάκει πίπτων ῥόος· οὐδὲ πόδεσσιν
εἶχε στηρίξασθαι· ὁ δὲ πτελέην ἔλε χερσὶν
εὐφυνέα μεγάλην· ἣ δ' ἐκ ῥιζῶν ἐριποῦσα
κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν, ἐπέσχε δὲ καλά ῥέεθρα
ὄζοισιν πυκνιοῖσι, γεφύρωσεν δὲ μιν αὐτὸν 245
εἴσω πᾶσ' ἐριποῦσ'· ὁ δ' ἄρ' ἐκ δίνης ἀνορούσας
ἠἶξεν πεδίοιο ποσὶ κραιπνοῖσι πέτεσθαι
δείσας· οὐδέ τ' ἔληγε θεὸς μέγας, ὄρτο δ' ἐπ' αὐτῷ

ἀκροκελαινιῶων, ἵνα μιν παύσειε πόνοιο
δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι. 250 IΦ
Πηλεΐδης δ' ἀπόρουσεν ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή,
αἰετοῦ οἴματ' ἔχων μέλανος τοῦ θηρητῆρος,
ὅς θ' ἅμα κάρτιστός τε καὶ ὄκιστος πετεηνῶν·
τῷ εἰκῶς ἦϊξεν, ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
σμερδαλέον κονάβιζεν· ὑπαιθα δὲ τοῖο λιασθεῖς 255
φεῦγ', ὃ δ' ὄπισθε ῥέων ἔπετο μεγάλῳ ὀρυμαγδῶ.
ὡς δ' ὅτ' ἀνήρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
ἄμ φυτὰ καὶ κήπους ὕδατι ῥόον ἠγεμονεύη
χερσὶ μάκελλαν ἔχων, ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλων·
τοῦ μὲν τε προρέοντος ὑπὸ ψηφίδες ἅπασαι 260 IΦ
ὀχλεῦνται· τὸ δὲ τ' ὄκα κατειβόμενον κελαρύζει
χώρῳ ἔνι προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα·
ὣς αἰεὶ Ἀχιλλῆα κιχήσατο κῦμα ῥόοιο
καὶ λαιψηρὸν ἐόντα· θεοὶ δὲ τε φέρτεροι ἀνδρῶν.
ὀσσάκι δ' ὀρμήσειε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς 265
στῆναι ἐναντίβιον καὶ γνόμεναι εἶ μιν ἅπαντες
ἀθάνατοι φοβέουσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
τοσσάκι μιν μέγα κῦμα διπετέος ποταμοῖο
πλάζ' ὤμους καθύπερθεν· ὃ δ' ὑπόσε ποσσὶν ἐπήδα
θυμῶ ἀνιάζων· ποταμὸς δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα 270 IΦ
λάβρος ὑπαιθα ῥέων, κονίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖν.
Πηλεΐδης δ' ὤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ ὡς οὐ τίς με θεῶν ἐλεεινὸν ὑπέστη
ἐκ ποταμοῖο σαῶσαι· ἔπειτα δὲ καὶ τι πάθοιμι.
ἄλλος δ' οὐ τίς μοι τόσον αἴτιος Οὐρανίωνων, 275
ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἣ με ψεύδεσσι ψεῦδεν·
ἣ μ' ἔφατο Τρώων ὑπὸ τείχεϊ θωρηκτάων
λαιψηροῖς ὀλέεσθαι Ἀπόλλωνος βελέεσσι.
ὡς μ' ὄφελ' Ἔκτωρ κτεῖναι ὃς ἐνθάδε γ' ἔτραφ' ἄριστος·
τὼ κ' ἀγαθὸς μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸν δὲ κεν ἐξενάριξε· 280 IΦ
νῦν δὲ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἀλῶναι
ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῶ ὡς παῖδα συφορβόν,
ὄν ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρση χειμῶνι περῶντα.
ὡς φάτο, τῷ δὲ μάλ' ὄκα Ποσειδάων καὶ Ἀθήνη
στήτην ἐγγὺς ἰόντε, δέμας δ' ἀνδρεσσιν εἶκτην, 285
χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες ἐπιστώσαντ' ἐπέεσσι.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Πηλεΐδη μήτ' ἄρ τι λίην τρέε μήτέ τι τάρβει·
τοίῳ γάρ τοι νῶϊ θεῶν ἐπιταρρόθῳ εἰμὲν
Ζηνὸς ἐπαινήσαντος ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη· 290 IΦ
ὡς οὐ τοι ποταμῶ γε δαμήμεναι αἴσιμόν ἐστιν,
ἀλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει, σὺ δὲ εἴσειαι αὐτός·
αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ' αἶ κε πίθηαι·
μὴ πρὶν παύειν χεῖρας ὁμοῖου πολέμοιο
πρὶν κατὰ Ἰλιόφι κλυτὰ τείχεα λαὸν ἐέλσαι 295
Τρωϊκόν, ὃς κε φύγησι· σὺ δ' Ἔκτορι θυμὸν ἀπούρας
ἄψ ἐπὶ νῆας ἵμεν· δίδομεν δέ τοι εὖχος ἀρέσθαι.
τῷ μὲν ἄρ' ὡς εἰπόντε μετ' ἀθανάτους ἀπεβήτην·

αὐτὰρ ὃ βῆ, μέγα γάρ ῥα θεῶν ὄτρυνεν ἐφετμή,
 ἐς πεδίον· τὸ δὲ πᾶν πληθ' ὕδατος ἐκχυμένοιο, 300 IΦ
 πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ δαί κταμένων αἰζηῶν
 πλῶον καὶ νέκυες· τοῦ δ' ὑψόσε γούνατ' ἐπήδα
 πρὸς ῥόον αἴσσοντος ἄν' ἰθύν, οὐδέ μιν ἴσχεν
 εὐρὺ ῥέων ποταμός· μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Ἀθήνη.
 οὐδὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸ ὄν μένος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον 305
 χώετο Πηλεΐωνι, κόρυσσε δὲ κῦμα ῥόοιο
 ὑψόσ' ἀειρόμενος, Σιμόεντι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
 φίλε κασίγνητε σθένος ἀνέρος ἀμφότεροί περ
 σῶμεν, ἐπεὶ τάχα ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
 ἐκπέρσει, Τρῶες δὲ κατὰ μόθον οὐ μενέουσιν. 310 IΦ
 ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, καὶ ἐμπίπληθι ῥέεθρα
 ὕδατος ἐκ πηγέων, πάντας δ' ὀρόθυνον ἐναύλους,
 ἴσθη δὲ μέγα κῦμα, πολὺν δ' ὀρυμαγδὸν ὄρινε
 φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομεν ἄγριον ἄνδρα
 ὃς δὴ νῦν κρατέει, μέμονεν δ' ὃ γε ἴσα θεοῖσι. 315
 φημί γὰρ οὔτε βίην χραισμησέμεν οὔτε τι εἶδος
 οὔτε τὰ τεύχεα καλά, τά που μάλα νειόθι λίμνης
 κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα· κὰδ δὲ μιν αὐτὸν
 εἰλύσω ψαμάθοισιν ἄλις χέραδος περιχεύας
 μυρίον, οὐδέ οἱ ὅστε' ἐπιστήσονται Ἀχαιοὶ 320 IΦ
 ἀλλέξαι· τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω.
 αὐτοῦ οἱ καὶ σῆμα τετεύξεται, οὐδέ τί μιν χρεῶ
 ἔσται τυμβοχόης, ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί.
 ἦ, καὶ ἐπῶρτ' Ἀχιλῆϊ κυκώμενος ὑψόσε θύων
 μορμύρων ἀφρῶ τε καὶ αἵματι καὶ νεκύεσσι. 325
 πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα διυπετέος ποταμοῖο
 ἴστατ' ἀειρόμενον, κατὰ δ' ἤρεε Πηλεΐωνα·
 Ἥρη δὲ μέγ' ἄυσε περιδείσασ' Ἀχιλῆϊ
 μή μιν ἀποέρσειε μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
 αὐτίκα δ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὄν φίλον υἱόν· 330 IΦ
 ὄρσεο κυλλοπόδιον ἐμόν τέκος· ἄντα σέθεν γὰρ
 Ξάνθον δινήεντα μάχη ἠἴσκομεν εἶναι·
 ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, πιφάυσκεο δὲ φλόγα πολλήν.
 αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργεστᾶο Νότοιο
 εἴσομαι ἐξ ἀλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν, 335
 ἦ κεν ἀπὸ Τρώων κεφαλὰς καὶ τεύχεα κῆαι
 φλέγμα κακὸν φορέουσα· σὺ δὲ Ξάνθοιο παρ' ὄχθας
 δένδρεα καῖ', ἐν δ' αὐτὸν ἴει πυρί· μὴ δέ σε πάμπαν
 μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῆ·
 μὴ δὲ πρὶν ἀπόπαυε τεδὸν μένος, ἀλλ' ὀπότη' ἄν δὴ 340 IΦ
 φθέγξομ' ἐγὼν ἰάχουσα, τότε σχεῖν ἀκάματον πῦρ.
 ὣς ἔφαθ', Ἥφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαῆς πῦρ.
 πρῶτα μὲν ἐν πεδίῳ πῦρ δαίετο, καίε δὲ νεκροὺς
 πολλοὺς, οἳ ῥα κατ' αὐτὸν ἄλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς·
 πᾶν δ' ἐξηράνθη πεδίον, σχέτο δ' ἀγλαὸν ὕδωρ. 345
 ὣς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης νεοαρδέ' ἀλωὴν
 αἴψ' ἀγξηράνη· χαίρει δὲ μιν ὅς τις ἐθειρή·
 ὣς ἐξηράνθη πεδίον πᾶν, κὰδ δ' ἄρα νεκροὺς

κῆεν· ὁ δ' ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα παμφανόωσαν.
καίοντο πετέαι τε καὶ ἰτέαι ἠδὲ μυρῖκαι, 350 IΦ
καίετο δὲ λωτός τε ἰδὲ θρύον ἠδὲ κύπειρον,
τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἄλις ποταμοῖο πεφύκει·
τείροντ' ἐγγέλυές τε καὶ ἰχθύες οἱ κατὰ δίνας,
οἱ κατὰ καλὰ ῥέεθρα κυβίστων ἔνθα καὶ ἔνθα
πνοιῇ τειρόμενοι πολυμήτιος Ἥφαιστοιο. 355
καίετο δ' ἴς ποταμοῖο ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἥφαιστ', οὐ τις σοί γε θεῶν δύνατ' ἀντιφερίζειν,
οὐδ' ἂν ἐγὼ σοί γ' ὦδε πυρὶ φλεγέθοντι μαχοίμην.
λῆγ' ἔριδος, Τρώας δὲ καὶ αὐτίκα δῖος Ἀχιλλεὺς
ἄστεος ἐξελάσειε· τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς; 360 IΦ
φῆ πυρὶ καιόμενος, ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα.
ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῶ
κνίστην μελδόμενος ἀπαλοτρεφέος σιάλοιο
πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ζύλα κάγκανα κεῖται,
ὡς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο, ζέε δ' ὕδωρ· 365
οὐδ' ἔθελε προρέειν, ἀλλ' ἴσχετο· τεῖρε δ' αὐτμῆ
Ἥφαιστοιο βίηφι πολύφρονος. αὐτὰρ ὁ γ' Ἥρην
πολλὰ λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἥρη τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν
ἐξ ἄλλων; οὐ μὲν τοι ἐγὼ τόσον αἰτιός εἰμι 370 IΦ
ὅσσον οἱ ἄλλοι πάντες, ὅσοι Τρώεσσι ἀρωγοί.
ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼν ἀποπαύσομαι εἰ σὺ κελεύεις,
παυέσθω δὲ καὶ οὗτος· ἐγὼ δ' ἐπὶ καὶ τόδ' ὁμοῦμαι,
μὴ ποτ' ἐπὶ Τρώεσσι ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
μὴ δ' ὀπότε ἂν Τροίη μαλερῶ πυρὶ πᾶσα δάηται 375
καιομένη, καίωσι δ' ἀρήϊοι υἱες Ἀχαιῶν.
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
αὐτίκ' ἄρ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὄν φίλον υἷον·
Ἥφαιστε σχέο τέκνον ἀγακλεές· οὐ γὰρ ἔοικεν
ἀθάνατον θεὸν ὦδε βροτῶν ἔνεκα στυφελίζειν. 380 IΦ
ὡς ἔφαθ', Ἥφαιστος δὲ κατέσβεσε θεσπιδαῆς πῦρ,
ἄψορρον δ' ἄρα κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα.
αὐτὰρ ἐπεὶ Ξάνθοιο δάμη μένος, οἱ μὲν ἔπειτα
παυσάσθη, Ἥρη γὰρ ἐρύκακε χωομένη περ·
ἐν δ' ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσε βεβριθυῖα 385
ἀργαλέη, δίχα δὲ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο·
σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ, βράχε δ' εὐρεῖα χθῶν,
ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός. αἶε δὲ Ζεὺς
ἦμενος Οὐλύμπῳ· ἐγέλασσε δὲ οἱ φίλον ἦτορ
γηθοσύνη, ὅθ' ὀρᾶτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας. 390 IΦ
ἐνθ' οἱ γ' οὐκέτι δηρὸν ἀφέστασαν· ἦρχε γὰρ Ἄρης
ῥινοτόρος, καὶ πρῶτος Ἀθηναίη ἐπόρουσε
χάλκεον ἔγχος ἔχων, καὶ ὀνειδείων φάτο μῦθον·
τίπτε αὐτ' ὧ κυνάμνια θεοὺς ἔριδι ξυνελαύνεις
θάρσος ἄητον ἔχουσα, μέγας δὲ σε θυμὸς ἀνῆκεν; 395
ἦ οὐ μέμνη ὅτε Τυδεΐδην Διομήδε' ἀνῆκας
οὐτάμεναι, αὐτῇ δὲ πανόψιον ἔγχος ἐλοῦσα
ἰθὺς ἐμεῦ ὦσας, διὰ δὲ χροῖα καλὸν ἔδαψας;

τώ σ' αὖ νῦν οἴω ἀποτισέμεν ὅσσα ἔοργας.
 ὧς εἰπὼν οὔτησε κατ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν 400 IΦ
 σμερδαλέην, ἦν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνός·
 τῇ μιν Ἄρης οὔτησε μαιφόνος ἔγχει μακρῶ.
 ἦ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἴλετο χειρὶ παχείη
 κείμενον ἐν πεδίῳ μέλανα τρηχύν τε μέγαν τε,
 τόν ρ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὔρον ἀρούρης· 405
 τῷ βάλε θυῶρον Ἄρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
 ἐπτὰ δ' ἐπέσχε πέλεθρα πεσῶν, ἐκόνισε δὲ χαίτας,
 τεύχεά τ' ἀμφαράβησε· γέλασσε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
 καὶ οἱ ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 νηπύτι' οὐδέ νύ πώ περ ἐπεφράσω ὅσσον ἀρείων 410 IΦ
 εὐχομ' ἐγὼν ἔμμεναι, ὅτι μοι μένος ἰσοφαρίζεις.
 οὔτω κεν τῆς μητρὸς ἐρινύας ἐξαποτίνοις,
 ἦ τοι χωομένη κακὰ μήδετα οὔνεκ' Ἀχαιοὺς
 κάλλιπες, αὐτὰρ Τρωσὶν ὑπερφιάλοισιν ἀμύνεις.
 ὧς ἄρα φωνήσασα πάλιν τρέπεν ὅσσε φαεινῶ· 415
 τὸν δ' ἄγε χειρὸς ἐλοῦσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 πυκνὰ μάλα στενάχοντα· μόγις δ' ἐσαγείρετο θυμόν.
 τὴν δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἄτρυτώνη 420 IΦ
 καὶ δ' αὖθ' ἡ κυνάμυια ἄγει βροτολογιὸν Ἄρηα
 δηΐου ἐκ πολέμοιο κατὰ κλόνον· ἀλλὰ μέτελθε.
 ὧς φάτ', Ἀθηναίη δὲ μετέσσυτο, χαῖρε δὲ θυμῶ,
 καὶ ρ' ἐπεισαμένη πρὸς στήθεα χειρὶ παχείη
 ἤλασε· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ. 425
 τὼ μὲν ἄρ' ἄμφω κεῖντο ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
 ἦ δ' ἄρ' ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·
 τοιοῦτοι νῦν πάντες ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοὶ
 εἶεν, ὅτ' Ἀργείοισι μαχοίατο θωρηκτῆσιν,
 ὧδὲ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες, ὡς Ἀφροδίτη 430 IΦ
 ἦλθεν Ἄρη ἐπίκουρος ἐμῶ μένει ἀντιόωσα·
 τὼ κεν δὴ πάλαι ἄμμες ἐπαυσάμεθα πτολέμοιο
 Ἴλιου ἐκπέρσαντες ἐυκτίμενον πτολίεθρον.
 ὧς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
 αὐτὰρ Απόλλωνα προσέφη κρείων ἐνοσίχθων· 435
 Φοῖβε τί ἦ δὴ νῶϊ διέσταμεν; οὐδὲ ἔοικεν
 ἀρξάντων ἐτέρων· τὸ μὲν αἴσχιον αἶ κ' ἀμαχητὶ
 ἴομεν Οὐλυμπον δὲ Διὸς ποτὶ χαλκοβατῆς δῶ.
 ἄρχε· σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος· οὐ γὰρ ἔμοιγε
 καλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οἶδα. 440 IΦ
 νηπύτι' ὡς ἄνοον κραδίην ἔχες· οὐδέ νυ τῶν περ
 μέμνηται ὅσα δὴ πάθομεν κακὰ Ἴλιον ἀμφὶ
 μοῦνοι νῶϊ θεῶν, ὅτ' ἀγήγορι Λαομέδοντι
 παρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν
 μισθῶ ἐπι ρήτῳ· ὃ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν. 445
 ἦτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν πέρι τείχος ἔδειμα
 εὐρύ τε καὶ μάλα καλόν, ἴν' ἄρρηκτος πόλις εἴη·
 Φοῖβε σὺ δ' εἰλίποδας ἔλικας βοῦς βουκολέεσκες

Ἴδης ἐν κνημοῖσι πολυπτύχου ὕληέσσης.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες ὥραι 450 IΦ
 ἐξέφερον, τότε νῶϊ βιήσατο μισθὸν ἅπαντα
 Λαομέδων ἔκπαγλος, ἀπειλήσας δ' ἀπέπεμπε.
 σὺν μὲν ὃ γ' ἠπεῖλησε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθε
 δήσειν, καὶ περὰ ἀν νήσων ἐπι τηλεδαπάων·
 στεῦτο δ' ὃ γ' ἀμφοτέρων ἀπολεψέμεν οὔατα χαλκῶ. 455
 νῶϊ δὲ ἄψορροι κίομεν κεκοτηότι θυμῶ
 μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε.
 τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν, οὐδὲ μεθ' ἡμέων
 πειρᾶ ὥς κε Τρῶες ὑπερφίαλοι ἀπόλωνται
 πρόχλυν κακῶς σὺν παισὶ καὶ αἰδοίης ἀλόχοισι 460 IΦ
 τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων·
 ἐννοσίγαι' οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο
 ἔμμεναι, εἰ δὴ σοί γε βροτῶν ἔνεκα πτολεμίζω
 δειλῶν, οἱ φύλλοισιν ἐοικότες ἄλλοτε μὲν τε
 ζαφλεγέες τελέθουσιν ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες, 465
 ἄλλοτε δὲ φθινύθουσιν ἀκήριοι. ἀλλὰ τάχιστα
 παυώμεσθα μάχης· οἱ δ' αὐτοὶ δηριαάσθων.
 ὥς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετ'· αἶδετο γάρ ῥα
 πατροκασιγνήτιο μιγήμεναι ἐν παλάμησι.
 τὸν δὲ κασιγνήτη μάλα νείκεσε πότνια θηρῶν 470 IΦ
 Ἄρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ὄνειδειον φάτο μῦθον·
 φεύγεις δὴ ἐκάεργε, Ποσειδάωνι δὲ νίκην
 πᾶσαν ἐπέτρεψας, μέλεον δέ οἱ εὖχος ἔδωκας·
 νηπύτιε τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὐτῶς;
 μή σευ νῦν ἐτι πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσω 475
 εὐχομένου, ὥς τὸ πρὶν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 ἄντα Ποσειδάωνος ἐναντίβιον πολεμίζειν.
 ὥς φάτο, τὴν δ' οὐ τι προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων,
 ἀλλὰ χολωσαμένη Διὸς αἰδοίη παράκοιτις
 νείκεσεν ἰοχέαιραν ὄνειδείοις ἐπέεσσι· 480 IΦ
 πῶς δὲ σὺ νῦν μέμονας κύον ἀδεῆς ἀντί' ἐμεῖο
 στήσεσθαι; χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι
 τοξοφόρῳ περ εἰούση, ἐπεὶ σὲ λέοντα γυναιξὶ
 Ζεὺς θῆκεν, καὶ ἔδωκε κατακτάμεν ἦν κ' ἐθέλησθα.
 ἦτοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὔρεα θῆρας ἐναίρειν 485
 ἀγροτέρας τ' ἐλάφους ἢ κρείσσοσιν ἴφι μάχεσθαι.
 εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι, ὄφρ' ἐὺ εἰδῆς
 ὄσσον φερτέρη εἴμ', ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις.
 ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῶ χεῖρας ἔμαρπτε
 σκαίῃ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ἀπ' ὠμων αἴνυτο τόξα, 490 IΦ
 αὐτοῖσιν δ' ἄρ' ἔθινε παρ' οὔατα μειδιόωσα
 ἐντροπαλιζομένην· ταχέες δ' ἔκπιπτον οἴστοι.
 δακρυόεσσα δ' ὑπαιθα θεὰ φύγεν ὥς τε πέλεια,
 ἦ ῥα θ' ὑπ' ἴρηκος κοίλῃν εἰσέπτατο πέτρην
 χηραμόν· οὐδ' ἄρα τῇ γε ἀλώμεναι αἴσιμον ἦεν· 495
 ὥς ἠ δακρυόεσσα φύγεν, λίπε δ' αὐτόθι τόξα.
 Λητῶ δὲ προσέειπε διάκτορος ἀργεῖφόντης·
 Λητοῖ ἐγὼ δέ τοι οὐ τι μαχήσομαι· ἀργαλέον δὲ

πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διὸς νεφεληγερέταο·
 ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν 500 IΦ
 εὔχεσθαι ἐμὲ νικῆσαι κρατερῆφι βίηφιν.
 ὣς ἄρ' ἔφη, Λητώ δὲ συναίνυτο καμπύλα τόξα
 πεπτεῶτ' ἄλλυδις ἄλλα μετὰ στροφάλιγγι κονίης.
 ἦ μὲν τόξα λαβοῦσα πάλιν κίε θυγατέρος ἧς·
 ἦ δ' ἄρ' Ὀλυμπον ἴκανε Διὸς ποτὶ χαλκοβατῆς δῶ, 505
 δακρυόεσσα δὲ πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη,
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιος ἐάνδρος τρέμε· τὴν δὲ προτὶ οἷ
 εἶλε πατὴρ Κρονίδης, καὶ ἀνείρετο ἠδὲ γελάσσας·
 τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε φίλον τέκος Οὐρανιῶνων
 μαυιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσιν ἐνωπῆ; 510 IΦ
 τὸν δ' αὖτε προσέειπεν εὐστέφανος κελαδεινή·
 σὴ μ' ἄλοχος στυφέλιξε πάτερ λευκώλενος Ἴηρη,
 ἐξ ἧς ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος ἐφήπται.
 ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 αὐτὰρ Απόλλων Φοῖβος ἐδύσετο Ἴλιον ἱρήν· 515
 μέμβλετο γάρ οἱ τεῖχος εὐδμήτιο πόλης
 μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπὲρ μόρον ἤματι κείνῳ.
 οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Ὀλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
 οἱ μὲν χωόμενοι, οἱ δὲ μέγα κυδιόωντες·
 κὰδ δ' ἴζον παρὰ πατρὶ κελαινεφεῖ· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς 520 IΦ
 Τρῶας ὁμῶς αὐτοῦς τ' ὄλεκεν καὶ μώνυχας ἵππους.
 ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρὺν ἴκηται
 ἄστεος αἰθομένοιο, θεῶν δὲ ἐ μῆνις ἀνῆκε,
 πᾶσι δ' ἔθηκε πόνον, πολλοῖσι δὲ κήδε' ἐφήκεν,
 ὡς Ἀχιλλεὺς Τρῶεσσι πόνον καὶ κήδε' ἔθηκεν. 525
 ἐστήκει δ' ὁ γέρον Πρίαμος θεῖου ἐπὶ πύργου,
 ἐς δ' ἐνόησ' Ἀχιλλῆα πελώριον· αὐτὰρ ὑπ' αὐτοῦ
 Τρῶες ἄφαρ κλονέοντο πεφυζότες, οὐδέ τις ἀλκή
 γίγνεθ'· ὁ δ' οἰμώξας ἀπὸ πύργου βαῖνε χαμᾶζε
 ὀτρύνων παρὰ τεῖχος ἀγακλειτοὺς πυλαωρούς· 530 IΦ
 πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ' εἰς ὃ κε λαοὶ
 ἔλθωσι προτὶ ἄστῃ πεφυζότες· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
 ἐγγὺς ὄδε κλονέων· νῦν οἴω λοίγι' ἔσεσθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἐς τεῖχος ἀναπνεύσωσιν ἀλέντες,
 αὐτίς ἐπανθέμεναι σανίδας πυκινῶς ἀραρυίας· 535
 δεῖδια γὰρ μὴ οὐλος ἀνήρ ἐς τεῖχος ἄληται.
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄνεσάν τε πύλας καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας·
 αἱ δὲ πετασθεῖσαι τεῦξαν φάος· αὐτὰρ Απόλλων
 ἀντίος ἐξέθορε Τρώων ἵνα λοιγὸν ἀλάλκοι.
 οἱ δ' ἰθὺς πόλιος καὶ τεῖχος ὑψηλοῖο 540 IΦ
 δίψη καρχαλέοι κεκονιμένοι ἐκ πεδίοιο
 φεῦγον· ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ' ἔγχεϊ, λύσσα δὲ οἱ κῆρ
 αἰὲν ἔχε κρατερή, μενέαινε δὲ κῦδος ἀρέσθαι.
 ἔνθά κεν ὑπίπυλον Τροίην ἔλον υἴες Ἀχαιῶν,
 εἰ μὴ Απόλλων Φοῖβος Ἀγήνορα δῖον ἀνῆκε 545
 φῶτ' Ἀντήνορος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε.
 ἐν μὲν οἱ κραδίη θάρσος βάλε, παρ δὲ οἱ αὐτὸς
 ἔσθη, ὅπως θανάτιο βαρείας χεῖρας ἀλάλκοι

φηγῶ κεκλιμένος· κεκάλυπτο δ' ἄρ' ἠέρι πολλῆ.
 αὐτὰρ ὃ γ' ὡς ἐνόησεν Ἀχιλλῆα πτολίπορθον 550 IΦ
 ἔσθη, πολλὰ δέ οἱ κραδίη πόρφυρε μένοντι·
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·
 ὦ μοι ἐγών· εἰ μὲν κεν ὑπὸ κρατεροῦ Ἀχιλλῆος
 φεύγω, τῆ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι κλονέονται,
 αἰρήσει με καὶ ὤς, καὶ ἀνάγκιδα δειροτομήσει. 555
 εἰ δ' ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑποκλονέεσθαι ἐάσω
 Πηλεΐδῃ Ἀχιλλῆϊ, ποσὶν δ' ἀπὸ τείχεος ἄλλη
 φεύγω πρὸς πεδίον Ἰλίου, ὄφρ' ἂν ἴκωμαι
 Ἴδης τε κνημοὺς κατὰ τε ῥωπήϊα δύω·
 ἐσπέριος δ' ἂν ἔπειτα λοεσσάμενος ποταμοῖο 560 IΦ
 ἰδρῶ ἀποψυχθεὶς προτὶ Ἴλιον ἀπονεοίμην·
 ἀλλὰ τί ἦ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
 μή μ' ἀπαιρόμενον πόλιος πεδίον δὲ νοήσῃ
 καὶ με μεταΐζας μάρπη ταχέεσσι πόδεσσιν.
 οὐκέτ' ἔπειτ' ἔσται θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι· 565
 λίην γὰρ κρατερὸς περὶ πάντων ἔστ' ἀνθρώπων.
 εἰ δέ κέ οἱ προπάροιθε πόλεος κατεναντίον ἔλθω·
 καὶ γὰρ θην τούτῳ τρωτὸς χρῶς ὀξεί χαλκῶ,
 ἐν δὲ ἴα ψυχῆ, θνητὸν δέ ἔφασ' ἀνθρωποὶ
 ἔμμεναι· αὐτὰρ οἱ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει. 570 IΦ
 ὡς εἰπὼν Ἀχιλλῆα ἀλεῖς μένεν, ἐν δέ οἱ ἦτορ
 ἄλκιμον ὀρμᾶτο πτολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
 ἦϋτε πάρδαλις εἴσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
 ἀνδρὸς θηρητῆρος ἐναντίον, οὐδέ τι θυμῶ
 ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεὶ κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ· 575
 εἴ περ γὰρ φθάμενός μιν ἦ οὐτάσῃ ἠὲ βάλησιν,
 ἀλλὰ τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει
 ἀλκῆς, πρὶν γ' ἠὲ ξυμβλήμεναι ἠὲ δαμῆναι·
 ὡς Ἀντήνορος υἱὸς ἀγαθοῦ δῖος Ἀγῆνωρ
 οὐκ ἔθελεν φεύγειν, πρὶν πειρήσασατ' Ἀχιλλῆος. 580 IΦ
 ἀλλ' ὃ γ' ἄρ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' εἴσῃν,
 ἐγχείῃ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο, καὶ μέγ' αὐτεῖ·
 ἦ δὴ που μάλ' ἔολπας ἐνὶ φρεσὶ φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ
 ἦματι τῶδε πόλιν πέρσειν Τρώων ἀγερώχων
 νηπύτι· ἦ τ' ἔτι πολλὰ τετεύχεται ἄλγε' ἐπ' αὐτῆ. 585
 ἐν γὰρ οἱ πολέες τε καὶ ἄλκιμοι ἀνέρες εἰμέν,
 οἳ καὶ πρόσθε φίλων τοκέων ἀλόχων τε καὶ υἱῶν
 Ἴλιον εἰρυόμεσθα· σὺ δ' ἐνθάδε πότμον ἐφέψεις
 ὦδ' ἔκπαγλος ἐὼν καὶ θαρσαλέος πολεμιστής.
 ἦ ῥα, καὶ ὄξυν ἄκοντα βαρείης χειρὸς ἀφήκε, 590 IΦ
 καὶ ῥ' ἔβαλε κνήμην ὑπὸ γούνατος οὐδ' ἀφάμαρτεν.
 ἀμφὶ δέ οἱ κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο
 σμερδαλέον κονάβησε· πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὄρουσε
 βλημένου, οὐδ' ἐπέρησε, θεοῦ δ' ἠρύκακε δῶρα.
 Πηλεΐδης δ' ὀρμήσασατ' Ἀγῆνορος ἀντιθέοιο 595
 δεύτερος· οὐδ' ἔτ' ἔασεν Ἀπόλλων κῦδος ἀρέσθαι,
 ἀλλὰ μιν ἐξήρπαξε, κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῆ,
 ἠσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι.

αὐτὰρ ὃ Πηλεΐωνα δόλῳ ἀποέργαθε λαοῦ·
αὐτῷ γὰρ ἐκάεργος Ἀγήνορι πάντα εἰκῶς 600 ἸΦ
ἔστι πρόσθε ποδῶν, ὃ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν·
εἷος δ' τὸν πεδίοιο διώκετο πυροφόροιο
τρέψας πὰρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον
τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα· δόλῳ δ' ἄρ' ἔθελγεν Ἀπόλλων
ὡς αἰεὶ ἔλποιο κιχήσεσθαι ποσσὶν οἴσι· 605
τόφρ' ἄλλοι Τρῶες πεφοβημένοι ἦλθον ὀμίλῳ
ἀσπάσιοι προτὶ ἄστυ, πόλις δ' ἔμπλητο ἀλέντων.
οὐδ' ἄρα τοί γ' ἔτλαν πόλιος καὶ τείχεος ἐκτὸς
μεῖναι ἔτ' ἀλλήλους, καὶ γνῶμεναι ὅς τε πεφεύγοι
ὅς τ' ἔθαν' ἐν πολέμῳ· ἀλλ' ἐσσυμένως ἐσέχυντο 610 ἸΦ
ἔς πόλιν, ὃν τινα τῶν γε πόδες καὶ γοῦνα σαώσαι.